

**WYMAGANIA EDUKACYJNE I SPOSOBY
SPRAWDZANIA OSIĄGNIĘĆ UCZNIÓW
W ROKU SZKOLNYM 2023/24**

Podstawy prawa

Klasa I

Nauczyciel

Imię i nazwisko
Ewa Czarnecka

WYMAGANIA EDUKACYJNE NA POSZCZEGÓLNE OCENY

Poniżej podajemy umiejętności, jakie powinien zdobyć uczeń z każdego działu, aby uzyskać poszczególne stopnie.

1. Podstawowe pojęcia i zasady prawa

Na ocenę dopuszczającą, uczeń:

- Zna definicję prawa.
- Znać definicję normy prawnej.
- Zna gałęzie prawa.
- Zna konstytucyjne źródła prawa.

Na ocenę dostateczną, uczeń:

- Zna definicję prawa.
- Znać definicję normy prawnej.
- Zna gałęzie prawa.
- Zna konstytucyjne źródła prawa.
- Potrafi rozróżnić gałęzie prawa.
- Potrafi wskazać zakres stosowania normy prawnej.
- Potrafi scharakteryzować konstytucyjne źródła prawa.

Na ocenę dobrą, uczeń:

- Zna definicję prawa.
- Znać definicję normy prawnej.
- Zna gałęzie prawa.
- Zna konstytucyjne źródła prawa.
- Potrafi posługiwać się wybranymi pojęciami, np. norma prawna, przepis prawny wskazując zakres ich stosowania.
- Potrafi dokonywać rozróżnienia gałęzi prawa.
- Potrafi wskazać i omówić przykłady konstytucyjnych źródeł prawa.

Na ocenę bardzo dobrą, uczeń:

- Zna definicję prawa.
- Znać definicję normy prawnej.
- Zna gałęzie prawa.
- Potrafi dokonywać rozróżnienia gałęzi prawa.
- Zna konstytucyjne źródła prawa.
- Posługuję się wybranymi pojęciami, np. norma prawna, przepis prawny, system prawny wskazując zakres ich stosowania na przykładach.
- Zna funkcje prawa. Umie scharakteryzować prawo procesowe i materialne,
- Potrafi korzystać z kodeksów oraz ustaw.

Na ocenę celującą, uczeń:

- Potrafi zastosować przepisy prawa podając przykłady z praktycznego ich zastosowania. Wykonuje prace o podwyższonym stopniu trudności.

2. Prawo cywilne

Na ocenę dopuszczającą, uczeń:

- Zna pojęcie prawa cywilnego jako gałęzi prawa.
- Zna źródła prawa cywilnego.
- Zna pojęcie zdolność prawna i zdolność do czynności prawnych.
- Zna pojęcie czynności prawnej.
- Potrafi wskazać przykładową umowę cywilnoprawną.
- Zna zasadę swobody umów w prawie cywilnym.

Na ocenę dostateczną, uczeń:

- Zna pojęcie prawa cywilnego jako gałęzi prawa i umie porównać prawo cywilne z inną gałęzią prawa.
- Zna źródła prawa cywilnego.
- Zna pojęcie zdolność prawna i zdolność do czynności prawnych .
- Zna pojęcie czynności prawnej.
- Potrafi wskazać przykładowe umowy cywilnoprawne.
- Zna zasadę swobody umów w prawie cywilnym.

Na ocenę dobrą, uczeń:

- Zna pojęcie prawa cywilnego jako gałęzi prawa i umie porównać prawo cywilne z inną gałęzią prawa.
- Zna źródła prawa cywilnego.
- Zna pojęcie zdolność prawna i zdolność do czynności prawnych, potrafi omówić różnice jej nabyciu oraz możliwości ich ograniczenia.
- Zna pojęcie czynności prawnej i jej najważniejsze elementy.
- Potrafi wskazać przykładowe umowy cywilnoprawne i podać ich najważniejsze postanowienia kształtujące ten stosunek prawny.
- Zna zasadę swobody umów w prawie cywilnym.
- Potrafi zidentyfikować odpowiedzialność kontraktową i deliktową w prawie cywilnym.

Na ocenę bardzo dobrą, uczeń:

- Zna pojęcie prawa cywilnego jako gałęzi prawa i umie porównać prawo cywilne z inną gałęzią prawa.
- Zna źródła prawa cywilnego i potrafi je omówić.
- Zna pojęcie zdolność prawna i zdolność do czynności prawnych, potrafi omówić różnice jej nabyciu oraz możliwości ich ograniczenia.

- Zna pojęcie czynności prawnej i jej najważniejsze elementy.
- Potrafi wskazać przykładowe umowy cywilnoprawne i podać ich najważniejsze postanowienia kształtujące ten stosunek prawny i wymienić prawa i obowiązki stron w umowie.
- Zna zasadę swobody umów w prawie cywilnym i jej ograniczenia.
- Potrafi scharakteryzować odpowiedzialność kontraktową i deliktową w prawie cywilnym.
- Potrafi wskazać terminy przedawnienia w prawie cywilnym i sposób ich liczenia.

Na ocenę celującą, uczeń:

- Potrafi zastosować przepisy prawa cywilnego podając przykłady z praktycznego ich zastosowania. Wykonuje prace o podwyższonym stopniu trudności.

3. Zobowiązania

Na ocenę dopuszczającą, uczeń:

- Zna pojęcie rzeczy.
- Zna rodzaje praw rzeczowych.
- Rozumie czym jest zobowiązanie.
- Potrafi podać przykład zobowiązania.

Na ocenę dostateczną, uczeń:

- Zna pojęcie rzeczy i ich rodzaje.
- Zna rodzaje praw rzeczowych.
- Rozumie czym jest zobowiązanie.
- Potrafi podać przykład zobowiązania.
- Umie wskazać podmioty stosunku zobowiązaniowego.

Na ocenę dobrą, uczeń:

- Zna pojęcie rzeczy i ich rodzaje.
- Zna rodzaje praw rzeczowych.
- Rozumie czym jest zobowiązanie.
- Potrafi podać przykład zobowiązania.
- Umie wskazać podmioty stosunku zobowiązaniowego.
- Potrafi zidentyfikować odpowiedzialność na zasadzie winy i ryzyka.
- Umie określić skutki niewykonania bądź nienależytego wykonania zobowiązania.

Na ocenę bardzo dobrą, uczeń:

- Zna pojęcie rzeczy i ich rodzaje.
- Zna rodzaje praw rzeczowych.
- Rozumie czym jest zobowiązanie.
- Potrafi podać przykład zobowiązania.

- Umie wskazać podmioty stosunku zobowiązaniowego.
- Potrafi przeprowadzić analizę podmiotów zobowiązania – uprawnienia wierzyciela i odpowiedzialność dłużnika.
- Potrafi zidentyfikować odpowiedzialność na zasadzie winy i ryzyka.
- Umie określić skutki niewykonania bądź nienależytego wykonania zobowiązania

Na ocenę celującą, uczeń potrafi:

- Potrafi zastosować przepisy prawa cywilnego – zobowiązań podając przykłady z praktycznego ich zastosowania. Wykonuje prace o podwyższonym stopniu trudności.

FORMY KONTROLI ORAZ METODY OCENY OSIĄGNIĘĆ UCZNIÓW

Zasady ogólne

Kontrola i bieżące ocenianie ma na celu monitorowanie pracy ucznia oraz przekazywanie mu informacji o jego osiągnięciach edukacyjnych pomagających w uczeniu się, poprzez wskazanie, co uczeń robi dobrze, co i jak wymaga poprawy oraz jak powinien dalej się uczyć.

Metody kontroli osiągnięć uczniów są zróżnicowane ze względu na predyspozycje, możliwości i osobowość uczniów. W procesie oceniania uwzględniany jest wysiłek uczniów wkładany w realizowanie poszczególnych zadań.

Przedmiotem oceny są:

- wiadomości i umiejętności,
- zaangażowanie w proces uczenia się (aktywność),
- udział w konkursach i olimpiadach.

Sposoby sprawdzania wiedzy i umiejętności uczniów

Wiadomości i umiejętności ucznia sprawdzane są w formie: wypowiedzi ustnej na lekcjach polegającej na sprawdzeniu wiedzy w zakresie rozumienia problemu oraz związków przyczynowo- skutkowych;

- aktywności, rozumianej, jako uczestnictwo ucznia we wszystkich formach zajęć szkolnych;
- pisemnych prac klasowych, zapowiedzianych z tygodniowym wyprzedzeniem, z zadaniami otwartymi i zamkniętymi, mającymi na celu sprawdzenie zarówno wiedzę jak i umiejętności, poprzedzonych lekcją powtórzeniową;
- pisemnych sprawdzianów wiedzy i umiejętności zapowiedzianych z tygodniowym wyprzedzeniem, obejmujących wskazany przez nauczyciela materiał bieżący;
- sprawdzianów sprawdzających wiedzę i umiejętności z ostatniej lekcji, mających charakter pisemny lub praktyczny;
- sprawdzianów umiejętności praktycznych w formie zadań do wykonania w obecności nauczyciela;
- prac pisemnych oraz prac praktycznych wykonanych przez ucznia samodzielnie lub zespołowo;
- prac domowych w formie pisemnej lub praktycznej;
- projektów, prezentacji multimedialnych, recenzji, plakatów oraz innych form ustalonych w wymaganiach edukacyjnych.

ZASADY OCENIANIA

1. Uczeń ma obowiązek przystąpić do wszystkich zapowiedzianych sprawdzianów wiadomości i umiejętności.
2. Uczeń może być zwolniony z pisania sprawdzianu lub kartkówki z powodu usprawiedliwionej nieobecności w szkole trwającej co najmniej 5 dni w dniach poprzedzających sprawdzian.
3. Uczeń ma prawo do poprawy ocen bieżących na warunkach ustalonych przez nauczyciela, który wystawił ocenę oraz do jednorazowej poprawy każdej pisemnej pracy klasowej obejmującej jeden lub kilka działów.
4. W przypadku nieobecności ucznia na zapowiedzianej pisemnej pracy klasowej uczeń ma obowiązek przystąpić do tej pracy w ciągu dwóch tygodni od zakończenia absencji - termin pracy pisemnej wyznacza nauczyciel przedmiotu.
5. W przypadku nieprzystąpienia ucznia do pisemnej pracy w wyznaczonym czasie, nauczyciel ma prawo sprawdzić jego wiadomości w dowolnej formie i terminie;

6. Uczeń może zgłosić dwa nieprzygotowania w okresie z przedmiotu, który nauczany jest wymiarze co najmniej dwóch godzin tygodniowo, jedno nieprzygotowanie, gdy przedmiot odbywa się raz w tygodniu, przy czym zgłoszenie nieprzygotowania musi nastąpić na początku lekcji oraz nie może być uwzględnione w dniu zapowiedzianego sprawdzianu i nie może dotyczyć pisemnej pracy domowej wyznaczonej z wyprzedzeniem większym, niż 1 tydzień.

ZASADY PRZELICZANIA PUNKTÓW NA OCENĘ ZE SPRAWDZIANU:

1. W ocenianiu bieżącym uwzględnia się znaki „+”, „-“, od 1+ do 5+.
2. Kryterium oceniania prac klasowych, sprawdzianów i kartkówek:

Ocena niedostateczna	0 - 39% pkt.;
Ocena dopuszczająca	40 - 54% pkt.;
Ocena dostateczna	55 – 74% pkt.;
Ocena dobra	75 – 89%pkt.;
Ocena bardzo dobra	90 – 99 % pkt.;
Ocena celująca	100% pkt.

Ocena śródroczna/roczna

1. Ocena śródroczna wynika z ocen bieżących I okresu, a ocena roczna z oceny śródrocznej i ocen bieżących II okresu, ale nie jest średnią arytmetyczną tych ocen.
2. Największy wpływ na ocenę śródroczną/roczną mają oceny za prace klasowe, znaczący wpływ – oceny za kartkówki i wypowiedzi ustne. Inne oceny mogą wpłynąć na podwyższenie lub obniżenie tej oceny.

SPOSOBY DOSTOSOWANIA WYMAGAŃ EDUKACYJNYCH

Sposób dostosowania wymagań edukacyjnych zależy od problemów ucznia.

Dostosowanie może polegać na tym że:

- uczeń otrzymuje więcej czasu na czytanie tekstów, poleceń, instrukcji, szczególnie podczas samodzielnej pracy lub sprawdzianów;
- sprawdziany przygotowywane są w formie testów, z czytelną czcionką;
- uwzględniane są trudności w rozumieniu treści, szczególnie podczas samodzielnej pracy z tekstem,

- błędów ucznia nie omawia się w obecności całej klasy,
- uczniowi pomaga w doborze argumentów, jak również odpowiednich wyrażen i zwrotów,
- nie obniża się ocen za błędy ortograficzne i graficzne w sprawdzianach i pracach pisemnych,
- uczeń ma więcej czasu na prace pisemne, czy skończenie notatki z lekcji,
- przypadku trudności z odczytaniem pracy ucznia może być on odpytany ustnie lub pisać pracę pisemną na komputerze,
- nie wzywa się ucznia do natychmiastowej odpowiedzi,
- materiał dzieli się na mniejsze partie
- uwzględnia się trudności z zapamiętywaniem nazw, nazwisk, dat,
- różnicuje się formy sprawdzania wiadomości i umiejętności tak, by ograniczyć ocenianie
- wyłącznie na podstawie pisemnych odpowiedzi ucznia,
- w czasie sprawdzianów zwiększamy ilość czasu na rozwiązanie zadań.
- materiał sprawiający trudność dłużej utrwalamy, dzielimy na mniejsze partie.
- oceniamy pozytywnie, jeśli uczeń z trudnościami wykonuje polecenie ale widać, że zapoznał się z zadaniem materiałem.
- inne, wynikające z zaleceń zawartych w opinii poradni psychologiczno-pedagogicznej.